

บทคัดย่อ

เรื่อง : ผลของโปรแกรมการบำบัดความคิดและพฤติกรรมต่อภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยเมทแอมเฟตามีน

วัน เดือน ปี : มกราคม 2560

คณะผู้วิจัย : ศุภณีย์ ชาญปรีชา, นันทา ชัยพิชิตพันธ์, สุกุม่า แสงเดือนฉาย, สำเนา นิลบรรพ์

การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) นี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาภาวะซึมเศร้าและความคิดอัตโนมัติด้านลบของผู้ป่วยเมทแอมเฟตามีนที่เข้ารับการรักษาในสถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี (สบยช.) พัฒนาโปรแกรมการบำบัดความคิดและพฤติกรรม (CBT) สำหรับผู้ป่วยเมทแอมเฟตามีนที่มีภาวะซึมเศร้า และศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการบำบัดความคิดและพฤติกรรม (CBT) สำหรับผู้ป่วยเมทแอมเฟตามีนที่มีภาวะซึมเศร้าระหว่างกลุ่มที่ได้โปรแกรมการบำบัดความคิดและพฤติกรรม กับกลุ่มที่ได้รับการบำบัดตามปกติแบ่งการศึกษาเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) เป็นการสำรวจภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยเมทแอมเฟตามีน ที่เข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยใน สบยช. กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยเสพติดเมทแอมเฟตามีนที่เข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยในสบยช. จำนวน 241 คน ด้วยแบบประเมินภาวะซึมเศร้าของเบค (Beck Depression Inventory-I) เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 9-13 พฤษภาคม 2559) เป็นการพัฒนารูปแบบโปรแกรมบำบัดความคิดและพฤติกรรม (CBT) 3 ทดลองใช้โปรแกรมฯ 4) ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมฯ โดยเปรียบเทียบตัวแปร 2 ส่วน คือ ภาวะซึมเศร้า และความคิดอัตโนมัติด้านลบ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยเสพติดเมทแอมเฟตามีนที่เข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยใน จำนวน 40 คน (แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง: กลุ่มควบคุมกลุ่มๆ 20 คน) คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์กำหนดกลุ่มทดลองได้รับกิจกรรมตามโปรแกรมบำบัดความคิดและพฤติกรรม จำนวน 9 ครั้งๆ ละ 120 นาที นาน 11 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับกิจกรรมการบำบัดตามปกติของสถานบำบัด ประเมินผลก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามหลังการทดลอง 1 เดือน เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 10 สิงหาคม - 31 ตุลาคม 2559 ด้วยแบบประเมินภาวะซึมเศร้าและแบบประเมินความคิดอัตโนมัติด้านลบ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Chi-square และ Fisher's Exact Test วิเคราะห์ประสิทธิผลของโปรแกรมบำบัดความคิดและพฤติกรรมด้วยสถิติค่าที่ทั้ง paired t-test และ independent t-test

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ป่วยเสพติดเมทแอมเฟตามีนร้อยละ 80.1 มีภาวะซึมเศร้า ตั้งแต่ระดับน้อย-รุนแรง ผู้ป่วยเสพติดเมทแอมเฟตามีนส่วนใหญ่มีภาวะซึมเศร้าระดับมาก ร้อยละ 27 รองลงมาคือ มีภาวะซึมเศร้าระดับน้อยและระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 23.7 และ 17 ตามลำดับ และพบว่าผู้ป่วยในกลุ่มนี้มีภาวะซึมเศร้าระดับรุนแรงเพียงร้อยละ 12.4 เท่านั้น ผลการวิจัยระยะทดลองพบว่า ผู้ป่วยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะซึมเศร้า และความคิดอัตโนมัติด้านลบต่ำกว่าก่อนการทดลอง และต่ำกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อติดตามหลังการทดลอง 1 เดือน พบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดอัตโนมัติด้านลบต่ำกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ไม่พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะซึมเศร้าในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คำสำคัญ: ภาวะซึมเศร้า, ผู้ป่วยเมทแอมเฟตามีน และผลของโปรแกรมการบำบัดความคิดและพฤติกรรม

Abstract

Title : Effects of cognitive behavioral therapy on depression in Methamphetamine patients.

Date : January 2017

Researcher : Dusanee Chanpreecha, Nanta Chaipichitpan, Sukuma Saengduenchai and Sumnao Nilabun

A research and development was developed Cognitive Behavioral Therapy program for methamphetamine dependence who have depression. This study has 4 phases: 1) exploration depression in methamphetamine patients at Princess Mother National Institute on Drug Abuse Treatment (PMNIDAT). The samples are methamphetamine patients admitted in PMNIDAT are 241 persons. Collected data by Beck Depression Inventory-I during June9-13, 2016. 2) Develop Cognitive Behavioral Therapy program for methamphetamine dependence who have depression 3) Try out the program and 4)study the effect of the program by analyzed 2 elements: Depression scores and negative automatics thought scores. The sample group selected by purposive sampling, divided into 2 groups: an experimental and a control group (20:20). The experimental group participated in a Cognitive Behavioral Therapy program based on Beck's concept. Collected data between August 10 -October 31, 2016.The therapy has 9 sessions of 120 minutes, where as the control group received normal treatment. Collection data in experimental and control group all of patients were 3 times: the first day, the last day of participate and follow up one month ago. The effects of this program were studied by using the depression and the negative automatics questionnaires. Quantitative analysis by percentage, standard deviation, Chi-square and Fisher's Exact Test and analyze the effectiveness of the program by comparison between pre-post and between the 2 groups by paired t-test and independent t-test.

Result: Phase 1 found that methamphetamine patients have depression status 80.1%.That's less to severe degree, The most of methamphetamine patients have 27 percent of mild-moderate depression degree, Subordinate are mild and moderate 23.7 and 17 percent respectively, and found that patients in this group have severe depression 12.4 % Phase 2 - developed the cognitive behavioral therapy program for methamphetamine patients consisted of 9 activities. Phase 3 - 4: try out program and study the effect of the program -The experimental group can develop themselves after participating better than before attending for 2 elements: depression and negative automatics thought significant at the.01 level. When comparing the 2 elements of development in the experimental and the control group were significant. When follow after one month the experimental group had persistence of negative automatics thought better than the control group significantly. But depression scores were not difference.

Key Words: Depression, Methamphetamine patient, Effectiveness of Cognitive behavioral therapy program,